

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Kasanen, M., Kitinoja, H. & Nissinen, K. 2020. Nykytila-analyysin menetelmät Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalustan mallintamisessa - tavoitteena alueellinen innovaatio- ja kehittämisympäristö. Teoksessa: S. Päällysaho, P. Junell, J. Latvanen, S. Saarikoski & S. Uusimäki (toim.) Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2020: Osaamista strategian vahvuusaloilla. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 33, 152 - 161.

NYKYTILA-ANALYYSIN MENETELMÄT HEALTHY KIDS OF SEINÄJOKI -KEHITYSALUSTAN MALLINTAMISESSA - TAVOITTEENA ALUEELLINEN INNOVAATIO- JA KEHITTÄMISYMPÄRISTÖ

Maria Kasanen, TtM, lehtori
SeAMK Sosiaali- ja terveysala

Helli Kitinoja, TtM, erityisasiantuntija, osaamisen vienti
SeAMK Toimisto

Kaija Nissinen, TtL, yliopettaja
SeAMK Ruoka

1 JOHDANTO

Healthy Kids of Seinäjoki (HKS) -toiminta on kehittynyt Seinäjoen kaupungin vuonna 2013 käynnistyneestä Lihavuus laskuun -ohjelmasta, jonka tavoitteena oli lasten ja nuorten ylipainon ja lihavuuden ennaltaehkäisy (Frantti-Malinen & Kitinoja 2018). HKS-nimitys rekisteröitiin tavaramerkiksi 4.4.2018 (Patentti- ja rekisterihallitus, [viitattu 20.11.2019]). Seinäjoen kaupunkistrategian 2018 - 2025 mukaan HKS-toimintamalli tähtää lasten, nuorten ja lapsiperheiden kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. HKS-toimintaa on myös tuotteistettu, josta esimerkkeinä ovat ensimmäisen kerran vuonna 2018 järjestetty kansainvälinen konferenssi (Healthy Kids of Seinäjoki, [viitattu 24.10.2019]) ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun (SeAMK) toteuttama viiden opintopisteen koulutuskokonaisuus (Kasanen ym. 2018).

Healthy Kids of Seinäjoki (HKS) -kehitysalusta alueellisena vahvuutena ja yritysten kasvun lähteenä -hankkeen (HKS-kehitysalustahanke) kokonaistavoitteena on mallintaa ja vahvistaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen luotua HKS-kehitysalustaa (Kuvio 1). Hankkeen uutuusarvona

on mahdollista systemaattinen lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyteen ja hyvinvointiin liittyvä innovaatio-, tutkimus- ja kehittämistyö jalostamalla HKS-kehitysalustaa kohti eri toimijoiden osallistumisen mahdollistavaa innovaatio- ja kehittämissympäristöä. HKS-kehitysalustahanke (hankeaika: 1.5.2019 - 30.4.2021) on EAKR-rahoitteinen ja hanketta koordinoi Into Seinäjoki, yhteistyökumppaneina SeAMK ja Seinäjoen kaupunki.

Kuvio 1. Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalusta (Frantti-Malinen & Kitinoja 2018).

SeAMK osallistuu hankkeessa yhdessä muiden hankekumppaneiden kanssa kehittämisalustan mallintamiseen. Lisäksi SeAMKin tehtävänä on liittää tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä vaikuttavuuden arviointi tiiviimmin osaksi HKS-toimintaa. Tehtävänä on myös laatia HKS-kehitysalustan tutkimus- ja kehittämistoiminnan toimenpidesuunnitelma ja ehdotus seurattavista indikaattoreista. Tässä artikkelissa keskitytään kuvaamaan HKS-toiminnan ja -kehitysalustan mallintamista, kehittämiskohteiden määrittelyä sekä vaikuttavuuden arviointia palvelevan nykytila-analyysin tiedonkeruun ja kerätyn tiedon analysoinnin eri menetelmiä. Lisäksi perehdytään aineistohallintaan ja tietosuojakysymyksiin.

2 HKS-KEHITYSALUSTA NYKYTILA-ANALYYSIN KOHTEENA

Kehitysalustasta voidaan käyttää useita eri termejä ja myös niiden määritelmät ovat moninaisia. Kehitysalusta voidaan nähdä esimerkiksi innovaatioalustana, joka Laasosen ym. (2019) mukaan tarkoittaa 1) pysyviä palveluita, jotka tukevat innovaatiotoimintaa ja kehittämistä ja 2) ympäristöä, joka sekä fasilitoi toimijoi-

den välistä yhteistyötä, että mahdollistaa erilaiset kokeilut ja toimijoiden vuorovaikutuksen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. HKS-toiminta ja -kehitysalusta on aikaisemmin kuvattu melko yleisellä tasolla eikä HKS-termi ole kattavasti käytössä esimerkiksi Seinäjoen kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeissa asiakirjoissa. HKS-toiminnan ja -kehitysalustan tarkempi mallintaminen sekä innovaatio- ja kehittämisympäristön rakentaminen edellyttävät HKS-toiminnan ja -kehitysalustan nykytilan kartoittamista. Nykytila-analyysejä tehtäessä kerätään toiminnasta monipuolisesti ja kattavasti jo olemassa olevaa tietoa, joka analysoidaan ja näin saadaan ajantasaisin tieto ja kokemus toiminnan kehittämistyön pohjaksi (Tuominen ym. 2015, 12, 29, 49).

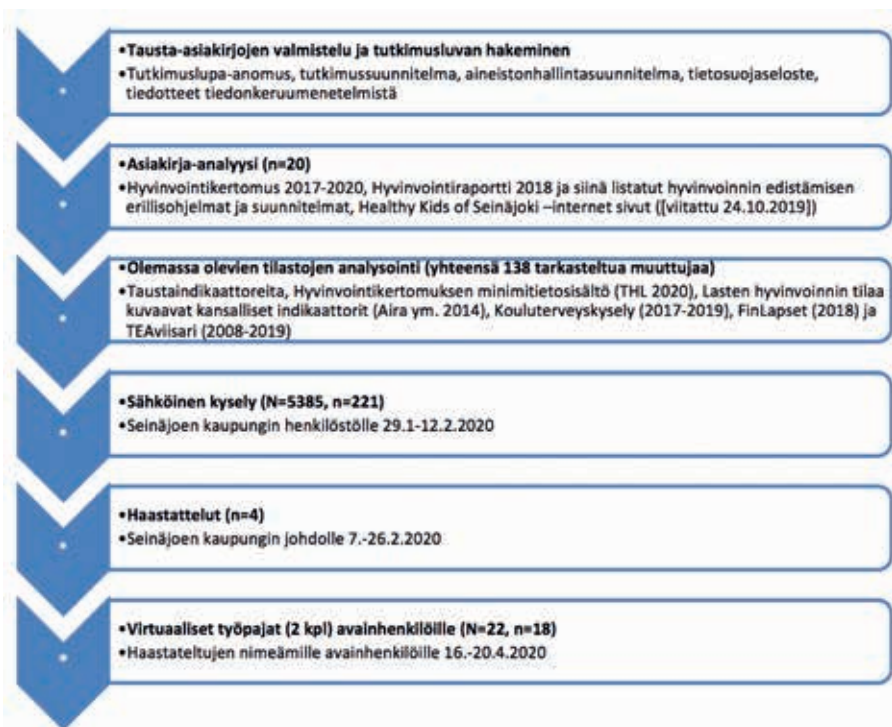
Ennen nykytilakartoituksen toteutusta on tärkeä täsmentää kehittämistyön tavoitteet ja se, mihin nykytilan kartoituksessa keskitytään (Tuominen ym. 2015, 49). HKS-toiminnan ja -kehitysalustan ollessa kuvattuna ja määriteltynä melko yleisellä tasolla nykytila-analyyseissä tavoitteet kohdistuivat HKS-toiminnan ja -kehitysalustan lisäksi Seinäjoen kaupunkistrategian 2018 - 2025 ([viitattu 19.8.2020]) HKS-määritelmän mukaisesti laajemminkin lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Kehitysalustan tavoin myös hyvinvointia, terveyttä ja niiden edistämistä voidaan katsoa useista eri näkökulmista riippuen tarkastelijan taustasta ja lähtökohdista, jolloin myös käsitteet ymmärretään eri tavoin tai ne sisältävät vähintäänkin painotus- ja näkökulmaeroja, jopa täysin erilaisia sisältöjä tai sen osia (Paahtama 2016). Nykytila-analyyseissä päätettiin käyttää Euroopan komission (European Commission, [viitattu 19.8.2020]) terveyden edistämisen ja kroonisten sairauksien ennaltaehkäisyn ja hoidon parhaiden käytänteiden kriteereitä analyyseissä tavoitteiden määrittelyssä. Kriteerit kokoavat ne asiat, joita toiminnasta tulisi kuvata, jotta sen toimivuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida. Nykytila-analyyseissä tavoitteita täydennettiin lisäksi hankehakemuksesta (2019) nousevilla tavoitteilla, jolloin huomioitiin erikseen näkemykset HKS-kehitysalustasta, palvelutuotannon avaamisesta yritys yhteistyölle ja kertyvän tiedon avaamisesta tutkimuskäyttöön.

HKS-kehitysalustahanke on kehittämishanke, mutta nykytila-analyyseissä nähtiin tärkeänä käyttää tutkimuksellisia menetelmiä, sillä niiden avulla saadaan kattava kuvaus toiminnasta ja ne jo itsessään edistävät tutkimus- ja kehittämistoiminnan integrointia HKS-kehitysalustaan. Nykytila-analyyseissä on tavanomaisesti käytetty menetelminä asiakirjojen analysointia (mm. Oikarinen 2016; Jakonen ym. 2018), haastatteluja, kyselyjä ja erilaisia työpajan kaltaisia menetelmiä (mm. Koski & Vakkala 2007; Leponiemi ym. 2012; Tuominen ym. 2015). Myös tässä hankkeessa nykytila-analyyseissä aineistoa hankittiin 1) asiakirjoja ja 2) tilastotietoja analysoimalla, 3) sähköisellä kyselyllä Seinäjoen kaupungin koko henkilöstölle,

4) haastatteleamalla Seinäjoen kaupungin johtoa ja 5) toteuttamalla virtuaaliset työpajat kaupungin johdon haastatteluissa nimeämille avainhenkilöille. Nykytila-analyysia varten haettiin tutkimuslupa Seinäjoen kaupungilta (Kuvio 2).

Nykytila-analyysin aineiston keruu rajattiin valittuihin tilastoihin, Seinäjoen kaupunkiorganisaation asiakirjoihin ja henkilöstöön resurssien riittävyden varmistamiseksi. Uskottiin myös, että koska kyseessä on Seinäjoen kaupungin käynnistämä ja hallinnoima toiminta, niin henkilöstön avulla saadaan tietoa niin yhteistyökumppaneista kuin muistakin toimintaan liittyvistä tekijöistä. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että eri kohderyhmien avulla saatu tieto voisi tuoda lisää erilaisia näkökulmia nykytila-analyysiin.

Kuvio 2. Nykytila-analyysin vaiheet ja tiedonkeruumenetelmät.

3 TUTKIMUSAINESTOJEN HALLINTA TÄRKEÄSSÄ ROOLISSA

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2012, 6) ohjeistuksen mukaisesti hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu aineistojen tallentaminen tieteelliselle tiedolle asetettujen kriteerien mukaisesti. Aineistohallintasuunnitelmassa (Kasanen,

Kitinoja & Nissinen 2019) kuvataan, miten hankkeessa luodaan, järjestetään ja tallennetaan erilaiset tutkimusaineistot ja niihin liittyvät kuvailevat tiedot niin, että aineistot säilyvät käyttökuntoisina ja luotettavina sekä hankkeen aikana että hankkeen jälkeen mahdollistaen aineiston jatkokäytön (sekundäärianalyysi). Hankkeen päättymisen jälkeen digitaalinen aineisto arkistoidaan tutkittavien luvalla Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon myöhempää tutkimus-, opetus-, ja opiskelukäyttöä varten anonymisoinnin menetelmin käsiteltynä. Tätä varten tutkittavia informoitiin aineiston käytön jatkosuunnitelmista ja kysyttiin joko kirjallista (kysely ja haastattelut) tai suullista (työpajat) suostumusta siihen. Myös aineistossa käsiteltävien henkilötietojen suoja varmistettiin ja tästä tiedotettiin osallistujia kunkin tiedonkeruun yhteydessä ja tietosuojaselosteen (2019) avulla. Toteuttajaryhmän jäsenten asema, oikeudet, vastuut ja velvollisuudet sekä tutkimustulosten omistajuutta ja aineistojen säilyttämistä koskevat kysymykset otettiin myös huomioon aineistohallintasuunnitelmassa. Aineistohallintasuunnitelman rakentamisessa käytettiin teoreettisena viitekehystenä Aineistohallinnan käsikirjaa (2020).

4 NYKYTILA-ANALYYSIN MONIPUOLISET MENETELMÄT

4.1 Asiakirjojen analysointi

Asiakirja-aineistoksi valikoitui hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ohjaavia Seinäjoen kaupungin asiakirjoja. Laaja hyvinvointikertomus ohjaa kaupungin hyvinvointipolitiikkaa ja toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälteenä (Kunnan hyvinvointikertomus 2020). Myös Seinäjoen kaupungin hyvinvointikertomuksessa 2017 - 2020 (2018) tuodaan esille, että sen on tarkoitus tukea kunnan toimintaa ja päätöksentekoa, sillä siihen on koottu Seinäjoen kaupungin väestön keskeiset terveydentilaa koskevat muutokset ja niistä johdetut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet.

Hyvinvointikertomuksen päätöksentekoa ja toimintaa ohjaavan luonteen vuoksi asiakirja-aineistoksi valikoitui laaja Seinäjoen kaupungin hyvinvointikertomus 2017 - 2020 (2018) ja lisäksi viimeisin Hyvinvointiraportti 2018 (Frantti-Malinen, Sillanpää & Kahilamäki 2019) sekä siinä listatut hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja suunnitelmat. Asiakirja-aineisto koostuu kaikkiaan 19 Seinäjoen kaupungin hyvinvointia ja terveyden edistämistä linjaavasta asiakirjasta ja lisäksi Healthy Kids of Seinäjoki ([viitattu 24.10.2019]) -internet sivuista. Asiakirja-analyyssissä

sovelletaan sisällönanalyysia (Tuomi & Sarajärvi 2018). Kaikki tiedot taulukoidaan ja niistä tehdään yhteenveto osaksi nykytila-analysiraporttia.

4.2 Tilastotietojen analysointi

Tilastotietojen osalta nykytila-analyysiin päädyttiin sisällyttämään Seinäjoen kaupungin väestörakenteeseen liittyviä lasten, nuorten ja lapsiperheiden taustatietoja. Lisäksi Seinäjoen kaupungin lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden tilaa kuvaamaan valittiin hyvinvointikertomuksen minimietietosisällön (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2020) lapsia, nuoria ja lapsiperheitä koskevat tilastotiedot sekä lasten hyvinvoinnin tilaa kuvaavat kansalliset indikaattorit (Aira ym. 2014) niiltä osin kuin lapsia, nuoria tai lapsiperheitä koskeva tieto oli saatavissa tilastoista Seinäjoen osalta. Tarvittaessa indikaattoreita on nykytila-analyysissä osin korvattu samankaltaisilla muuttujilla, mikäli nimettyä muuttujaa ei ollut saatavilla. Lisäksi vertailussa tuotiin esille kokonaisuudessaan Seinäjoen kaupungin ja vertailualueiden kouluterveyskyselyn (2017 - 2019) 4.- ja 5.-luokkalaisten sekä heidän huoltajiensa tulokset, 8.- ja 9.-luokkalaisten tulokset sekä lukion ja ammatillisten oppilaitosten (aol) 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden tulokset vuodelta 2019 ja lisäksi vielä mahdollista muutosta kuvaamaan kyseisten muuttujien tulos vuodelta 2017.

Analyysissä esitetään myös FinLapset (2018) -tutkimuksen (ent. LHT) 4-vuotiaiden ja heidän huoltajiensa tulokset ja kunnan terveyden edistämisasiivisuus (TEAvisari 2008 - 2019) (Kuvio 2). Osa näistä esitetyistä tuloksista sisältyy myös hyvinvointikertomuksen minimietietosisältöihin tai lasten hyvinvoinnin tilaa kuvaaviin kansallisiin indikaattoreihin.

Nykytila-analyysiin valittuja tilastotietoja verrataan Seinäjoen kaupungin hyvinvointikertomuksessa 2017 - 2020 (2018) esitettyihin vertailukuntiin, Vaasaan, Hämeenlinnaan ja Poriin sekä koko maan tulokseen, jos se on mahdollista. Tilastotietojen tulkinnassa käytetään liikennevalojen mukaista värikoodausta. Seinäjoen kaupunkia koskeva tilastotieto merkitään vihreällä, mikäli se on parhain vertailukuntiin ja koko maan arvoon verrattuna. Tilastotieto merkitään puolestaan punaisella taustalla, mikäli se on heikoin vertailualueisiin verrattuna. Keltainen väri merkitsee, että tilastotieto on keskitasoa verrattuna valittuihin vertailualueisiin. Osa tilastotiedoista ei ole arvotettavissa, jolloin ne merkitään sinisellä taustalla. Terveyden edistämisasiivisuuden värikoodaus toteutetaan TEAvisarin pisteytyksen mukaisesti (TEAvisari 2020). Tässä tulee ottaa huomioon, että TEAvisarin tietoja lukuun ottamatta tilastotietoja arvioidaan suhteessa vertailukuntiin eikä nykytila-analyysissä oteta kantaa siihen, mikä arvon tulisi olla.

4.3 Kysely ja haastattelut Seinäjoen kaupungin henkilöstölle

Nykytila-analyyssissä tehtiin kysely Seinäjoen kaupungin koko henkilöstölle (N=5385) sekä haastattelut kaupungin johdolle (Kuvio 2) lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä HKS-toiminnasta ja -kehitysalustasta. Kysely toteutettiin tammi–helmikuussa 2020 sähköpostilla Webropol-kyselynä ja kyselyyn vastasi 221 henkilöä. Helmikuussa 2020 toteutettiin haastatteluihin (N=4) varattiin jokaiseen aikaan kaksi tuntia. Haastattelutilanteissa oli läsnä kaksi SeAMKin hanketyöntekijää, joista toinen suoritti varsinaisen haastattelun tehden samalla muistiinpanoja ja toinen vastasi haastattelujen tallentamisesta.

Kyselyn ja haastattelun kysymykset muodostettiin nykytila-analyyysin tavoitteiden mukaisesti Euroopan komission [(viitattu 19.8.2020)] kriteerien ja hankehakemuksen (2019) tavoitteiden pohjalta. Kysely sisälsi 12 monivalinta- tai väittämäkysymystä ja 13 avointa kysymystä. Haastateltaville esitettiin 36 kysymystä, joista kertynyt aineisto litteroitiin ja analysoitavaa tekstiä kertyi noin 80 sivua. Kyselyn monivalinta- ja väittämäkysymykset analysoitiin SPSS-ohjelmalla frekvenssija-kaumia käyttäen. Avoimien kysymysten analysointimenetelmänä käytettiin sisällönanalyysia (Tuomi & Sarajärvi 2018). Kyselyn ja haastattelujen tulokset tullaan raportoimaan osana nykytila-analyyssiä.

4.4 Virtuaaliset työpajat haastateltujen nimeämille avainhenkilöille

Haastateltavien nimeämät avainhenkilöt (22 henkilöä) kutsuttiin etänä toteutettavaan virtuaaliseen työpajaan (Kuvio 2). Kutsutuista 15 henkilöä osallistui työpajaan. Lisäksi työpajaan osallistui kolmen avainhenkilön mukana toinen saman organisaation edustaja (yhteensä 18 henkilöä). Kaksi samansisältöistä ja noin kaksi tuntia kestänyttä työpajaa toteutettiin keväällä 2020 Teams-yhteydellä ja työskentelyalustana toimi Padlet.

Virtuaalisesti toteutuneissa työpajoissa osallistujia pyydettiin kirjaamaan oman näkemyksensä mukaisia HKS-toiminnan ja -kehitysalustan hyviä käytänteitä, tavoitteita, indikaattoreita sekä tutkimus- ja kehittämiskohteita teemoittain valmistelluille Padlet-alustoille. Osallistujia pyydettiin myös antamaan äänensä viidelle tärkeimpänä pitämälleen asialle kunkin teeman osalta. Työpajan tuloksia analysoitiin sisällönanalyyssillä (Tuomi & Sarajärvi 2018) ja osallistujien eniten äänestämiä merkintöjä nostetaan esiin nykytila-analyyysin tuloksissa.

5 HANKKEEN SEURAAVAT ASKELEET

Nykytila-analyysi sekä hankkeessa myöhemmin koostettava tutkimus- ja kehittämistoiminnan toimenpidesuunnitelma tukevat HKS-kehitysalustan työstämistä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan toimenpidesuunnitelman koostamisessa tullaan hyödyntämään nykytila-analyysin tulosten lisäksi erilaisia toimijoita osallistavia menetelmiä. Kehitysalustan on tarkoitus mahdollistaa eri toimijoiden osaamisen jakaminen, tiedonvälitys, yhteistyö ja yhteinen kehittäminen. Jo nyt hankkeen aikana tehdyt kyselyt, haastattelut ja erityisesti työpajat ovat lisänneet tietoisuutta HKS-teemasta ja avanneet erilaisia yhteistyömahdollisuuksia. Tavoitteena on, että HKS-kehitysalusta kokoaa tulevaisuudessa alueen eri toimijat yhteen luomaan uutta ja innovatiivista toimintaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi Seinäjoella, maakunnassa, Suomessa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa.

HKS-toiminta vaatii tulevaisuudessa eritasoista kaupunkia, maakuntaa, päättäjiä, yrityksiä, hanketoimijoita, tutkimuslaitoksia, kouluttajia, palveluntuottajia ja asukkaita palvelevaa aineistoa ja aineistojen avulla tuotettavaa tutkimusta, jota toteutetaan suunnitelmallisesti ja tavoitelähtöisesti. Hankkeen kautta luodaan pohjaa tiedonkeruun kohteista ja menetelmistä toiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi ja tieteellisen näytön kasvattamiseksi. Aineistot voivat olla myös väline toiminnan jatkuvan vaikuttavuuden arvioimiseen ja oman työn kehittämiseen.

Artikkeli on laadittu osana ”Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalusta alueellisenä vahvuutena ja yritysten kasvun lähteenä” -hanketta. Kiitämme hankkeen ja tämän artikkelin rahoittamisesta Euroopan aluekehitysrahastoa.

LÄHTEET

Aineistonhallinnan käsikirja. 2020. [Verkkosivusto]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto (ylläpitäjä ja tuottaja). [Viitattu 11.8.2020]. Saatavana: <https://www.fsd.tuni.fi/aineistonhallinta/fi/>

Aira, T., Hämylä, R., Kannas, L., Aula, M. & Harju-Kivinen, R. 2014. Lasten hyvinvoinnin tila kansallisten indikaattoreiden kuvaamana. [Verkkajulkaisu]. Jyväskylä: Lapsiasiavaltuutetun toimisto. Julkaisuja 2014:4. [Viitattu 5.5.2020]. Saatavana: http://lapsiasia.fi/wp-content/uploads/2015/03/lasten_hyvinvoinnin_tila.pdf

European Commission. Ei päivystä. Criteria to select best practices in health promotion and chronic disease prevention and management in Europe. [Verkkajulkaisu]. European Commission: Directorate-General for Health and Food Safety. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/major_chronic_diseases/docs/sgpp_bestpracticescriteria_en.pdf

FinLapset. 2018. FinLapset-kyselytutkimuksen tulokset. [Verkkosivusto]. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. [Viitattu 20.8.2020]. Saatavana: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finlapset-lasten-nuorten-ja-perheiden-terveys-ja-hyvinvointi/finlapset-kyselytutkimus/finlapset-kyselytutkimuksen-tulokset>

Frantti-Malinen, U. & Kitinoja, H. 2018. Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalusta yhdistää alueen toimijat terveyden edistämistyössä. Teoksessa: S. Päällysaho, J. Latvanen, S. Saarikoski & S. Uusimäki (toim.) Seinäjoen ammattikorkeakoulu monipuolisena vaikuttajana. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 30, 131 - 138. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7109-93-9>

Frantti-Malinen, U., Sillanpää, J. & Kahilamäki, M. 2019. Hyvinvointiraportti 2018: Seinäjoen kaupunki. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen kaupunki. [Viitattu 3.12.2019]. Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/wp-content/uploads/2020/02/Seinajoen-kaupungin-hyvinvointiraportti-2018.pdf>

Hankehakemus. 2019. Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalusta alueellisena vahvuutena ja yritysten kasvun lähteenä. Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020. Suomen rakennerahasto-ohjelma. Euroopan aluekehitysrahasto: Pirkanmaan liitto. Julkaisematon.

Healthy Kids of Seinäjoki. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 8.11.2019]. Saatavana: <http://www.healthykidsofseinajoki.fi/>

Jakonen, O., Renko, V., Ruusuvirta, M. & Sokka, S. 2018. Espoon kaupungin kulttuuripolitiikka: nykytilan analyysi. [Verkkojulkaisu]. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore. Cuporen työpapereita 9/2018. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: https://www.cupore.fi/images/tiedostot/tyopaperit/espooocult_tyopaperi1.pdf

Kasanen, M., Kitinoja, H. & Nissinen, K. 2019. Aineistohallintasuunnitelma: Seinäjoen kaupungin lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nykytila-analyysi: Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalusta alueellisena vahvuutena ja yritysten kasvun lähteenä. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Julkaisematon.

Kasanen, M., Kihalampi, K., Majjala, V., Mäntykivi, P., Nissinen, K., Ollinkoski, U. & Rauha, A. 2018. Terveet lapset: Aluevaikuttavaa koulutusta lasten ja nuorten ylipainon ennaltaehkäisemiseksi. Teoksessa: S. Päällysaho, J. Latvanen, S. Saarikoski & S. Uusimäki (toim.) Seinäjoen ammattikorkeakoulu monipuolisena vaikuttajana. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja A. Tutkimuksia 30, 139 - 151. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7109-93-9>

Koski, A. & Vakkala, H. 2007. Oikealla polulla? Muutosjohtaminen ja tuloksellisuuden arviointi seutuyhteistyössä. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. ACTA 198. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: http://shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=2598

Kouluterveyskysely. 2017 - 2019. Kouluterveyskyselyn tulokset. [Verkkosivusto]. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. [Viitattu 20.8.2020]. Saatavana: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kouluterveyskyselyn-tulokset>

Kunnan hyvinvointikertomus. 28.4.2020. [Verkkosivu]. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johdantaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/kunnan-hyvinvointikertomus>

Laasonen, V., Ruokonen, H., Talvitie, J., Lähteenmäki-Smith, K., Kolehmainen, J., Ranta, T., Järvelin, A. & Piirainen, K. 2019. Selvitys innovaatioympäristöjen ja -ekosysteemien menestystekijöistä sekä julkisen sektorin rooleista kehityksessä. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:32. [Viitattu 18.9.2020]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-660-7>

Leponiemi, U., Rannisto, P., Stenvall, J., Lumijärvi, I. & Harisalo, R. 2012. Kehittämistoiminta kunnissa: Kuntien kehittämisprosessien hallinnan nykytila ja käytännöt. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. ACTA 239. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: http://shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=2735

Oikarinen, T. 2016. Kuntien tiedonantovelvoitteiden säädösperusta - nykytila ja analyysi. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Valtiovarainministeriö. Valtiovarainministeriön julkaisuja 20/2016. [Viitattu 11.8.2020]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-251-776-0>

Paahtama, S. 2016. Hyvinvoinnin edistämisen käsite ja sisältö: Uutta Arttu2-ohjelmasta. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Kuntaliitto. Arttu2-tutkimusohjelman julkaisusarja nro 7/2016. [Viitattu 11.8.2020]. Saatavana: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2016/1776-hyvinvoinnin-edistamisen-kasite-ja-sisalto-arttu2-tutkimusohjelman>

Patentti- ja rekisterihallitus. Ei päiväystä. PRH Tavaramerkkitietokanta. [Tietokanta]. [Viitattu 20.11.2019]. Saatavana: <https://epalvelut.prh.fi/web/tietopalvelu/haku>

Seinäjoen kaupungin hyvinvointikertomus 2017 - 2020. 2018. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen kaupunki. [Viitattu 3.12.2019]. Saatavana: https://www.seinajoki.fi/wp-content/uploads/2020/04/Hyvinvointikertomus_2017-2020.pdf

Seinäjoen kaupunkistrategia 2018 - 2025. Ei päiväystä. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen kaupunki. [Viitattu 20.11.2019]. Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/wp-content/uploads/2020/04/Seinajoen-kaupunkistrategia-2018-2025.pdf>

TEAvisari. 3.7.2020. Ohjeet. [Verkkosivu]. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/ohjeet>

TEAvisari. 2008 -2019. Tulokset. [Verkkosivusto]. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. [Viitattu 20.8.2020]. Saatavana: <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tulokset>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 26.2.2020. Ehdotus kunnan hyvinvointikertomuksen minimitietosisällöksi. [Excel-tiedosto]. [Viitattu 5.5.2020]. Saatavana: <https://owncloud.thl.fi/index.php/s/RH4tr0FGFjZiFSP>

Tietosuojaseloste. 11.12.2019. [Verkkojulkaisu]. Healthy Kids of Seinäjoki -kehitysalusta alueellisena vahvuutena ja yritysten kasvun lähteenä. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. [Viitattu 12.8.2020]. Saatavana: <https://storage.googleapis.com/seamk-production/2020/03/tietosuojaseloste-hks.pdf>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Uud. lait. Helsinki: Tammi.

Tuominen, T., Järvi, K., Lehtonen, M., Valtanen, J. & Martinsuo, M. 2015. Palvelujen tuotteistamisen käsikirja: Osallistavia menetelmiä palvelujen kehittämiseen. [Verkkojulkaisu]. Perusteiden korkeakoulu. Aalto yliopiston julkaisusarja TIEDE + TEKNOLOGIA 5/2015. [Viitattu 19.8.2020]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-60-6218-1>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 11.8.2020]. Saatavana: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf